

Nr 7.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 12 maj 1950 (nr 164) angående rätt för Konungen att förordna om uttagande av antidumping- och utjämningsstullar jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 19 december 1952 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 18, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 12 maj 1950 (nr 164) angående rätt för Konungen att förordna om uttagande av antidumping- och utjämningsstullar.

Rörande författningsförslagets lydelse tillåter sig utskottet hänvisa till propositionen (s. 1).

Till utskottet har hänvisats de i anledning av propositionen väckta, likalydande motionerna I: 291 av herr *Spetz* och II: 212 av herr *Edström*, vari hemställts, »att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 18 i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla att Kungl. Maj:t inför riksdagen framlägger förslag till erforderliga tillämpningsföreskrifter till förordningen den 12 maj 1950 (nr 164) angående rätt för Konungen att förordna om uttagande av antidumping- och utjämningsstullar».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i motionerna framförda yrkandet, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen II: 212.

Av statsrådsprotokollet i ärendet inhämtas bl. a. följande.

Genom anslutning till allmänna tull- och handelsavtalet (GATT) enligt det som resultat av Annecy-förhandlingarna upprättade anslutningsprotokollet har Sverige bundit tullsatserna för en stor del av importen. För de av avtalet sålunda berörda varuslagen finnes därför icke möjlighet att i händelse av behov möta eventuell dumping från utlandet genom vanlig tullhöjning. Emellertid ger avtalet vissa möjligheter att ingripa mot dumpingföreteelser genom speciella tullar — antidumping- och utjämningsstullar — som uttagas endast för de varor, som verkligen utgöra föremål för dumping. Avtalets regler härom (artikel VI med tillhörande anmärkningar) är ana-

loga med de bestämmelser om antidumping- och utjämningstullar, som intagits i den s. k. Havana-stadgan för en blivande världshandelsorganisation.

Rörande de närmare förutsättningarna för uttagande av antidumping- och utjämningstullar hänvisas till den redogörelse, som finnes intagen i proposition nr 228/1950 (utdrag av Havana-stadgan i berörda del har såsom bilaga fogats vid sistnämnda proposition).

För Sveriges del har möjligheter till påläggande av antidumping- och utjämningstullar tillskapats genom beslut av 1950 års riksdag. Denna riksdag biföll sålunda ett av Kungl. Maj:t i nyssnämnda proposition nr 228/1950 framlagt förslag till förordning angående rätt för Konungen att förordna om uttagande av antidumping- och utjämningstullar. Förordningen, som utfärdades den 12 maj 1950 (nr 164), äger giltighet till och med den 30 juni 1953.

I skrivelse den 3 december 1952 har *generaltullstyrelsen* hemställt, att Kungl. Maj:t måtte avlåta proposition till riksdagen med förslag om utsträckning av giltighetstiden för 1950 års förordning förslagsvis till och med den 30 juni 1955. I skrivelsen framhålles, att något förordnande enligt nyssnämnda författning hittills icke meddelats, men önskemål hade framställts om införande av antidumpingtull för vissa varor. Såvitt styrelsen nu kunde bedöma, torde jämväl i fortsättningen under avsevärd tid sådana förhållanden komma att råda, att Kungl. Maj:t, såsom för närvarande vore fallet, borde äga befogenhet att belägga importvaror med antidumping- eller utjämningstull.

Under hänvisning till vad generaltullstyrelsen sålunda anfört föreslås i propositionen, att förordningen den 12 maj 1950 (nr 164) angående rätt för Konungen att förordna om uttagande av antidumping- och utjämnings-tullar förlänas fortsatt giltighet under tiden till och med den 30 juni 1955.

I de i ämnet väckta likalydande motionerna I: 291 och II: 212 har anförts bl. a. följande.

1950 års förordning angående rätt för Konungen att förordna om uttagande av antidumping- och utjämningstullar innebure i korthet, att Kungl. Maj:t, där så prövades erforderligt, ägde förordna om uttagande av antidumping- och utjämningstullar i enlighet med bestämmelserna i allmänna tull- och handelsavtalet (GATT). De ifrågavarande bestämmelserna återfinnes i GATT, Artikel VI, med rubriken »Antidumping- och utjämnings-tullar». Här uppdroges dock endast huvudlinjerna för en lagstiftning av detta slag. Några detaljbestämmelser funnes ej. Dessa vore avsedda att utformas av varje medlemsland för sig. I 1950 års förordning funnes emellertid inga sådana detaljbestämmelser. Statsrådet och chefen för finansdepartementet yttrade härom i proposition nr 228/1950 (s. 9): »Med hänsyn bland annat till avsaknaden å svensk sida av erfarenhet rörande tillämpningen av dylika tullar är jag dock icke beredd att, såsom vissa av

de hörda näringsorganisationerna synas ha förutsatt, framlägga förslag till detaljerade bestämmelser i ämnet utöver de i Havana-stadgan och i allmänna tull- och handelsavtalet lämnade reglerna.» Något antidumpingärendet hade ännu icke avgjorts av Kungl. Maj:t. Två ärenden vore emellertid anhängiggjorda. Redan under den hittillsvarande behandlingen av dessa ärenden hade erfarenheter gjorts angående de problem som mötte vid påläggandet av dylika tullar. Bristande erfarenhet kunde därför knappast längre sägas utgöra ett hinder för att utfärda detaljerade bestämmelser. Ett flertal principiella frågor hade sålunda aktualiserats genom de nu anhängiggjorda ärendena. Bland de viktigaste märktes frågan, hur den så kallade dumpingmarginalen skulle kunna fastställas på ett tillfredsställande sätt. Dumpingmarginalen utgjordes av skillnaden mellan det normala hemmamarknadspriset i exportlandet och det dumpade exportpriset. Att därvid fastställa ett korrekt hemmamarknadspris kunde uppenbarligen bli va vanskligt. Utländska antidumpinglagar hade i detta avseende föreskrivit olika tillvägagångssätt, varvid särskilt kunde nämnas förhörsförfaranden och plikt att till tullmyndighet å exportfakturer uppgiva nödiga uppgifter. En annan betydelsefull fråga vore, vid vilken tidpunkt och hur länge en antidumpingtull eller en utjämningstull skulle utgå. Sådana tullar kunde nämligen icke påläggas generellt. Det förhållandet att tullmyndigheterna dessutom saknade instruktioner för förfarandet vid tullpåläggning av ifrågasvarande art bidroge vidare till oklarheten kring dessa frågor. Slutligen borde uppmärksammas att man i överensstämmelse med utländska antidumpingprocedurer borde tillskapa möjligheter för samtliga berörda parter att yttra sig över det slutgiltiga påläggandet av antidumping- och utjämningstullar. Det vore sålunda uppenbart, att frånvaron av vägledande bestämmelser och smidiga former lämnade såväl sökanden som myndigheterna i ovisshet och tvekan samt medförde risk att proceduren fördröjdes. Det framstode därför som ett behov, att erforderliga bestämmelser beträffande formerna för fastställande och påläggande av antidumping- och utjämningstullar utfärdades.

Representanter för handelsdepartementet och generaltullstyrelsen har inför utskottet lämnat upplysningar i det föreliggande ärendet.

Utskottet. Genom beslut av 1950 års riksdag har Sverige anslutit sig till allmänna tull- och handelsavtalet (GATT) enligt ett år 1949 i Ancecy upprättat anslutningsprotokoll. I det allmänna tull- och handelsavtalet liksom i Havana-stadgan finnes bestämmelser innebärande rätt att uttaga antidumping- och utjämningstullar. Sverige är sålunda berättigat att ingripa mot dumpingföreteelser genom speciella tullar, vilka kan uttagas endast för de varor som verkligen utgör föremål för dumping. Till förverkligande av dessa möjligheter till inskridande mot dumping framlades i proposition nr 228 till 1950 års riksdag förslag till förordning angående rätt för Konungen att förordna om uttagande av antidumping- och utjämningstullar.

tullar. Propositionen godkändes av samma års riksdag. Ifrågavarande bestämmelser, vilka gäller till och med den 30 juni 1953, hänvisar till de nyssnämnda internationella överenskommelserna och innebär ett bemyndigande för Kungl. Maj:t att i förekommande fall förordna om uttagande av dylika tullar. För att undvika skadeverkningar under den tid, som erfordras för närmare utredning i dumpingfrågor, äger Kungl. Maj:t vidtaga provisoriska förordnanden i avvaktan på utredningens slutförande.

Nu föreliggande proposition nr 18 innehåller förslag till förordning om fortsatt giltighet av 1950 års förordning till och med den 30 juni 1955. I en i propositionen omnämnd, underdånig skrivelse från generaltullstyrelsen har styrelsen hemställt om utsträckning av giltighetstiden av 1950 års förordning samt framhållit bl. a., att något förordnande enligt författningen hittills icke meddelats men att önskemål framställts om införande av antidumpingtull för vissa varor.

I de i anledning av propositionen nr 18 väckta, likalydande motionerna I: 291 och II: 212 har hemställts, att riksdagen måtte anhålla att Kungl. Maj:t framlade förslag till riksdagen angående erforderliga tillämpningsföreskrifter till 1950 års förordning. Motionärerna har framhållit, att avsaknaden av mera detaljerade bestämmelser angående bland annat den s. k. dumpingmarginalen föranlett ovisshet samt att behov föreläge av föreskrifter rörande formerna för fastställande och påläggande av antidumping- och utjämningstullar.

Några delade meningar torde icke råda om att en förlängning av giltighetstiden för 1950 års förordning nu bör vidtagas. De i anledning av propositionen väckta motionerna ger ej heller uttryck för annan mening. Motionärerna har emellertid ansett, att 1950 års författning borde kompletteras med tillämpningsföreskrifter, samt hemställt, att riksdagen måtte begära förslag till dylika föreskrifter. Utskottet vill i anledning därav framhålla, att Kungl. Maj:ts bemyndigande att ingripa mot dumpingföreteelser anknutits till ovannämnda internationella överenskommelser, vilkas allmänna bestämmelser angiver ramen för Kungl. Maj:ts befogenhet att företa dylikt ingripande. Vidare vill utskottet betona, att bekämpande av sådana företeelser, varom nu är fråga, medför problem av invecklad natur och att en samverkan av skilda åtgärder i det enskilda fallet kan vara påkallad. För sin del finner utskottet att tillämpningen av förordningen om antidumping- och utjämningstullar i det särskilda fallet väsentligen är en fråga av teknisk och administrativ natur. Det allmänna syftet med författningen om antidumping- och utjämningstullar skulle i viss mån kunna motverkas genom att riksdagen utfärdade detaljföreskrifter. Utskottet anser sig därför icke böra förordna att riksdagen utfärdar bindande direktiv för tillämpningen av 1950 års förordning. Utskottet vill emellertid understryka förevarande spörsmåls betydelse med hänsyn till svensk produktion och sysselsättning samt uttrycka angelägenheten av att ärendena rörande antidumping behandlas med den skyndsamhet, som förhållandena i det särskilda fallet medger. Bemyndigandet enligt förordningen för Kungl. Maj:t att vidtaga åtgärder mot

dumpingföreteelser innebär rätt för Kungl. Maj:t att meddela nödiga föreskrifter i administrativ väg. Denna ordning finner utskottet också mest ändamålsenlig. Utskottet tillstyrker alltså den förevarande propositionen men finner icke skäl biträda det framställda motionsyrkandet och avstyrker således de likalydande motionerna I: 291 och II: 212.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 18, antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 12 maj 1950 (nr 164) angående rätt för Konungen att förordna om uttagande av antidumping- och utjämningstullar; samt

B) att de likalydande motionerna I: 291 av herr Spetz och II: 212 av herr Edström icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 19 februari 1953.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Heüman, Franzon, Spetz, Falk, Ramberg*, Söderquist, Damström, Wehtje* och Patrick Nilsson; samt

från andra kammaren: herrar Olsson i Gävle, Kristensson i Osby, Ortgård, Sundström, Hagberg i Malmö, Sjölin, Olofsson, Jonsson i Skedsbygd, Brandt och Kollberg*.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.